

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
КеАҚ «Л.Н.ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ»

МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
НАО «ЕВРАЗИЙСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ Л.Н. ГУМИЛЕВА»

MINISTRY OF SCIENCE AND HIGHER EDUCATION OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN
NJSC «L.N. GUMILYOV EURASIAN NATIONAL UNIVERSITY»

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ҰЛТТЫҚ ВАЛЮТА КҮНІНЕ АРНАЛҒАН
«ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ ВАЛЮТАСЫ:
ЭКОНОМИКАЛЫҚ ӨСУ ЖӘНЕ ҚАРЖЫ ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫ»
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ТӘЖІРИБЕЛІК КОНФЕРЕНЦИЯСЫ

МЕЖДУНАРОДНАЯ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ,
«НАЦИОНАЛЬНАЯ ВАЛЮТА РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН:
ЭКОНОМИЧЕСКИЙ РОСТ И ФИНАНСОВЫЕ ТЕХНОЛОГИИ»
ПОСВЯЩЕННАЯ ДНЮ НАЦИОНАЛЬНОЙ ВАЛЮТЫ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE,
«NATIONAL CURRENCY OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN:
ECONOMIC GROWTH AND FINANCIAL TECHNOLOGIES»
DEDICATED TO THE DAY OF THE NATIONAL CURRENCY
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

13 ҚАРАША, 2024 АСТАНА

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
Л.Н.ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ**

**МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
ЕВРАЗИЙСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ Л.Н. ГУМИЛЕВА**

**MINISTRY OF SCIENCE AND HIGHER EDUCATION OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN
L.N. GUMILYOV EURASIAN NATIONAL UNIVERSITY**

**«ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ
ВАЛЮТАСЫ: ЭКОНОМИКАЛЫҚ ӨСУ ЖӘНЕ
ҚАРЖЫ ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫ»**

**Қазақстан Республиканың ұлттық валюта күніне арналған
халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясының
МАТЕРИАЛДАРЫНЫҢ ЖИНАҒЫ**

13 қараша 2024 жыл

СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ

**Международной научно-практической конференции,
«НАЦИОНАЛЬНАЯ ВАЛЮТА РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН:
ЭКОНОМИЧЕСКИЙ РОСТ И ФИНАНСОВЫЕ ТЕХНОЛОГИИ»
посвященной дню Национальной валюты Республики Казахстан
13 ноября 2024 год**

COLLECTION OF MATERIALS

**International scientific and practical conference,
«NATIONAL CURRENCY OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN:
ECONOMIC GROWTH AND FINANCIAL TECHNOLOGIES»
dedicated to the Day of the National Currency of the Republic of Kazakhstan
November 13, 2024**

ASTANA, 2024

УДК 336.743 (574)
ББК 65262.6 (5Қаз)
Ж 14

«Қазақстан Республикасының Ұлттық валютасы: экономикалық өсу және қаржы технологиялары» халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясы = Международная научно-практическая конференция «Национальная валюта Республики Казахстан: экономический рост и финансовые технологии» = International scientific and practical conference «National currency of the Republic of Kazakhstan: economic growth and financial technologies» - Астана: – 688 б. - қазақша, орысша, ағылшынша.

ISBN 978-601-7697-82-2

Қазақстан Республикасының ұлттық валютасы күніне арналған "Қазақстан Республикасының ұлттық валютасы: экономикалық өсу және қаржы технологиялары" тақырыбындағы халықаралық ғылыми-практикалық конференция материалдарының жинағында жас ғалымдар, докторанттар, магистранттар мен студенттер өткізген өзекті және проблемалық мәселелер бойынша авторлық зерттеулердің нәтижелері ұсынылған. Басылым студенттерге, магистранттарға, докторанттарға, сондай-ақ қазіргі ғылымның өзекті мәселелерімен айналысатын оқырмандардың кең ауқымына арналған.

В сборнике материалов международной научно-практической конференции, посвященный дню национальной валюты Республики Казахстан на тему «НАЦИОНАЛЬНАЯ ВАЛЮТА РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН: ЭКОНОМИЧЕСКИЙ РОСТ И ФИНАНСОВЫЕ ТЕХНОЛОГИИ» представлены результаты авторских исследований по актуальным и проблемным вопросам, проведенных молодыми учеными, докторантами, магистрантами и студентами. Издание предназначено для студентов, магистрантов, докторантов, а также для широкого круга читателей, занимающихся актуальными проблемами современной науки.

The collection of materials from the international scientific and practical conference dedicated to the Day of the National Currency of the Republic of Kazakhstan on the topic "NATIONAL CURRENCY OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN: ECONOMIC GROWTH AND FINANCIAL TECHNOLOGIES" presents the results of the author's research on current and problematic issues conducted by young scientists, doctoral students, master's students and students. The publication is intended for students, master's students, doctoral students, as well as for a wide range of readers involved in current issues of modern science.

УДК 336.743 (574)
ББК 65262.6 (5Қаз)

ISBN978-601-7697-82-2

**©Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия
ұлттық университеті, 2024**

УДК 336.743 (574)
ББК 65262.6 (5Қаз)
Ж 14

Рецензенттер:

Алина Г.Б. - ҚР БҒМ БҒСБК қауымдастырылған профессоры, Esil University мекемесінің «Бизнес және басқару» факультетінің деканы

Мажитов Д.М. – экономика ғылымдарының кандидаты, «Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті» КЕАҚ профессоры

Редакциялық алқа:

Жағыпарова А.О. – экономика ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессоры, Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ Экономика факультетінің деканы, Астана қ.

Мақыш С.Б. – экономка ғылымның докторы, профессор, Esil университетінің бірінші проректоры – академиялық мәселелер жөніндегі проректор, Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ диссертациялық кеңесінің төрағасы, Астана қ.

Бұлақбай Ж.М. – экономика ғылымдарының кандидаты., доцент, Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ «Қаржы» кафедрасының меңгерушісі, Астана қ.

Майдырова А.Б. – экономка ғылымның докторы, профессор, Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ «Экономика және кәсіпкерлік» кафедрасының меңгерушісі, Астана қ

Сембиева Л.М. – экономка ғылымның докторы, профессор, ЕҰУ «Мемлекеттік аудит» кафедрасының меңгерушісі. Л.Н.Гумилева, Астана қ.

Аманова Г.Д. - экономика ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессоры, Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ «Есеп және талдау» кафедрасының меңгерушісі. Л.Н.Гумилева, Астана қ.

Муталиева Л.М. – экономика ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессоры, Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ «Туризм» кафедрасының меңгерушісі. Л.Н.Гумилева, Астана қ.

Мухияева Д.М. –Phd докторы қауымдастырылған профессоры, Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ «Менеджмент» кафедрасының меңгерушісі. Л.Н.Гумилева, Астана қ.

ISBN 978-601-7697-82-2

«Қазақстан Республикасының Ұлттық валютасы: экономикалық өсу және қаржы технологиялары» халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясының еңбектер жинағы. – Астана: "Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті"КЕАҚ, 2024. – 699

Сборник трудов международной научно-практической конференции «Национальная валюта Республики Казахстан: экономический рост и финансовые технологии» . – Астана: НАО «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева», 2024. – 699

Works of the International scientific and practical conference «National currency of the Republic of Kazakhstan: economic growth and financial technologies» . – Astana: NAO "L.N. Gumilyov Eurasian National University", 2024. – 699

ISBN 978-601-7697-82-2

УДК 336.743 (574)
ББК 65262.6 (5Қаз)

© "Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті"КЕАҚ, 2024
© НАО «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева», 2024
© NAO "L.N. Gumilyov Eurasian National University", 2024

қамтамасыз ету келушілерді көбірек тартуға ықпал етеді.

3. Туристік өнімді әртараптандыру: экотуризм, мәдени және тарихи маршруттар, шытырман оқиғалы және спорттық туризмді қоса алғанда, әртүрлі туристік өнімдерді әзірлеу. Ұсыныстардың әртүрлілігі әртүрлі қызығушылықтары бар туристердің кең ауқымын тартуға мүмкіндік береді.

Шағын бизнес пен жергілікті қоғамдастықтың дамуын қолдау: қонақүйлер, мейрамханалар, туристік агенттіктер және қолөнер шеберханалары сияқты шағын туристік бизнесті дамытуды қолдау. Жергілікті қоғамдастықты қолдау Жамбыл облысының бірегей мәдени және дәстүрлі аспектілерін сақтауға және таратуға мүмкіндік береді, сондай-ақ жергілікті тұрғындар үшін экономикалық пайданы қамтамасыз етеді.

4. Қызмет көрсету сапасын жақсарту: қызмет көрсету мен қонақжайлылықтың жоғары деңгейін қамтамасыз ету үшін туризм қызметкерлерін оқыту және сертификаттау. Қызметтердің сапасы туристердің баратын жерін таңдаудағы маңызды фактор болып табылады, сондықтан қызмет көрсетудің жоғары стандартын ұсынуға ұмтылу қажет.

5. Іс-шаралар мен фестивальдар өткізу: туристерді тарту үшін туристік іс-шараларды, фестивальдар мен мәдени іс-шараларды ұйымдастыру. Бұл музыка, мәдени дәстүрлер немесе спорттық іс-шаралар фестивалі болуы мүмкін. Мұндай оқиғалар облысқа бару үшін қосымша қызығушылық пен себеп тудырады.

6. Маркетингтік және жарнамалық науқандарды күшейту: маркетингтік күш-жігерді кеңейту және тиімді жарнамалық науқандарды әзірлеу үшін туризм мамандарын тарту. Жамбыл облысын Ішкі және халықаралық нарықта тартымды және бірегей туристік бағыт ретінде ілгерілету маңызды.

7. Ынтымақтастықты нығайту: туристік маршруттарды бірлесіп ілгерілету және тәжірибе алмасу үшін басқа өңірлермен және елдермен әріптестік қатынастарды дамыту. Ынтымақтастық туристік индустрияның шекарасын кеңейтуге және әртүрлі өңірлерден көбірек туристерді тартуға мүмкіндік береді.

Бұл ұсыныстар Жамбыл облысына өзінің туристік әлеуетін дамытуға, экономикалық жағдайды жақсартуға, жаңа жұмыс орындарын құруға және өңірдің бірегей табиғатын, мәдениеті мен тарихын сақтауға және ілгерілетуге ықпал етуге көмектеседі.

Қолданылған әдебиеттер тізімі

1. Накатков Г.П. История туризма Казахстана/Учебное пособие. 2001. – 196 с
2. История развития туризма в Казахстане: со времен СССР до наших дней <https://tourisonline.kz/projects/53>
3. О Концепции развития туризма в Республике Казахстан https://adilet.zan.kz/rus/docs/P010000333_
4. Ердавлетов С.Р. География туризма: история, теория, методы, практика – Алматы: Атамура, 2000. -336 с.
5. Щербаков С. А. Международный туризм. Экономика и география. – М.: Финансы и статистика, 2020. – 144 с.

УДК.336.

ТУРИЗМ ИНДУСТРИЯСЫНЫҢ ТҰРАҚТЫ ДАМУЫН ҚАРЖЫЛАНДЫРУ ЖӘНЕ ИНВЕСТИЦИЯ: ҚИЫНДЫҚТАР МЕН МҮМКІНДІКТЕР

Қалхаман Қалмахан Нұрболұлы

магистр, Л. Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті., Астана қ.,

Қазақстан Республикасы,

Е-mail: khan0100@inbox.ru

Аңдатпа: Туризмнің тұрақты дамуы – бұл экологиялық, экономикалық және әлеуметтік аспектілердің үйлесімі. Инвестиция мен қаржыландыру механизмдері осы тұрақтылықты қамтамасыз ету үшін негіз болып табылады. Қазіргі уақытта туристік инфрақұрылымды жаңғырту, экологиялық таза технологияларды енгізу және жергілікті қауымдастықтардың қатысуы сынды стратегиялық бағыттар, қаржылық ресурстар мен инвестицияларды тиімді пайдалану арқылы жүзеге асырылуы тиіс. Бұл жұмыс туризм индустриясының тұрақты дамуын қаржыландыру мен инвестициялау мәселелерін зерттеп, қиындықтар мен мүмкіндіктерді талдайды. Тиімді стратегиялар мен шешімдер арқылы туризм саласын ұзақ мерзімді тұрақтылыққа жетелейтін жолдар анықталады.

Кілт сөздер: туризм, индустрия, инвестиция, ресурс, қаржы, экономика.

Аннотация: Устойчивое развитие туризма-это сочетание экологических, экономических и социальных аспектов. Механизмы инвестиций и финансирования являются основой для обеспечения этой стабильности. В настоящее время модернизация туристской инфраструктуры, внедрение экологически чистых технологий и участие местных сообществ должны осуществляться через стратегические направления, эффективное использование финансовых ресурсов и инвестиций. Эта работа исследует проблемы финансирования и инвестиций в устойчивое развитие индустрии туризма и анализирует проблемы и возможности. С помощью эффективных стратегий и решений будут определены пути, которые приведут туристическую отрасль к долгосрочной устойчивости

Ключевые слова: туризм, индустрия, инвестиция, ресурс, финансы, экономика.

Annotation: Sustainable tourism development is a combination of environmental, economic and social aspects. Investment and financing mechanisms are the basis for ensuring this stability. Currently, the modernization of tourism infrastructure, the introduction of environmentally friendly technologies and the participation of local communities should be carried out through strategic directions, effective use of financial resources and investments.

.Keywords: tourism, industry, investment, resource, finance, economy.

Туризм индустриясы – бұл адамдардың демалыс, мәдени, кәсіптік немесе білім алу мақсатында бір жерден екінші жерге саяхаттауын қамтамасыз ететін экономикалық сектор. Ол көптеген салаларды қамтиды, соның ішінде қонақжайлық, көлік, тамақтану, мәдениет және ойын-сауық.

1. Туризмнің түрлері:

Демалыс туризмі: Жеке тұлғалардың бос уақытын өткізуге арналған саяхаттар.

Кәсіптік туризм: Конференциялар, бизнес-жиындар мен көрмелер.

Экологиялық туризм: Табиғатқа жақын болу, экологиялық таза аймақтарға саяхат.

Мәдени туризм: Тарихи және мәдени мұраларды зерттеу.

2. Экономикалық әсері:

Жұмыс орындары: Туризм көптеген салаларда жұмыс орындарын құрады.

Экономикалық өсу: Туризм табысы елдің ішкі жалпы өнімін (ЖІӨ) арттырады.

Инфрақұрылым дамуы: Қонақ үйлер, жолдар және қоғамдық көлік сияқты инфрақұрылымды дамытуға ықпал етеді.

3. Тұрақты даму:

Туризмнің тұрақты дамуы экологиялық, әлеуметтік және экономикалық аспектілерді ескере отырып, туризмнің ұзақ мерзімді болашағын қамтамасыз етуге бағытталған.

Экотуризм мен мәдени туризмнің дамуы арқылы жергілікті қауымдастықтардың әлауқатын арттыруға және экологиялық тепе-теңдікті сақтауға мүмкіндік береді [2].

Туризм индустриясы – бұл күрделі және көп қырлы сала, оның тұрақты дамуы экономикалық, әлеуметтік және экологиялық аспектілердің теңгеріміне байланысты. Туризм индустриясы әлемдік экономикада маңызды орын алады, әлеуметтік, мәдени және экономикалық аспектілермен тығыз байланысты. Алайда, соңғы жылдары климаттың өзгеруі,

экологиялық бұзылулар сияқты ғаламдық қиындықтар саланың тұрақты дамуын қамтамасыз ету қажеттілігін көрсетеді. Туризм индустриясы әлемдік экономикада маңызды рөл атқарады, бірақ оның тұрақты дамуы қаржылық, экологиялық және әлеуметтік аспектілерді қамтиды. Қиындықтар:

Қаржылық ресурстардың шектеулілігі: Көптеген жобалар қажетті инвестицияларды табуда қиындықтарға тап болады.

Экологиялық мәселелер: Табиғи ресурстарды пайдалану мен қоршаған ортаға әсер ету мәселелері тұрақты даму стратегияларын қиындатады.

Тұрақтылық стандарттарының жетіспеушілігі: Өртүрлі елдер мен аймақтарда тұрақтылық стандарттарының болмауы жобаларды жүзеге асыруды қиындатады.

COVID-19 пандемиясының салдары: Туризм саласындағы дағдарыс инвестицияларды төмендетті, ал қайта қалпына келу үшін жаңа стратегияларды талап етеді [1].

Мүмкіндіктер:

- Жасыл технологияларға инвестиция: Экологиялық таза және энергияны үнемдейтін технологияларды енгізу арқылы қаржылық тиімділікті арттыру.

- Жергілікті қауымдастықтарды тарту: Туризм жобаларына жергілікті тұрғындардың қатысуы арқылы әлеуметтік тұрақтылықты қамтамасыз ету.

- Дигитализация және инновациялар: Цифрлық шешімдер мен инновациялық қызметтер туристік тәжірибені жақсартуға мүмкіндік береді.

- Халықаралық ынтымақтастық: Әлемдік тәжірибелерді бөлісу арқылы қаржыландыру көздерін кеңейту [5].

Туризм индустриясының тұрақты дамуы, шын мәнінде, инвестициялардың тиімділігін арттыру мен экологиялық тепе-теңдікті сақтау үшін кешенді тәсілді талап етеді. Туризм индустриясы қазіргі әлемдегі ең жылдам дамып келе жатқан экономикалық секторлардың бірі болып табылады. Бұл сала көптеген елдердің экономикасына елеулі үлес қосып, жұмыс орындарын қамтамасыз етеді. Тұрақты дамуды қамтамасыз ету үшін қажетті инвестицияларды тарту және қаржыландыру механизмдерін тиімді пайдалану маңызды. Бірінші кезекте, туризм индустриясының тұрақты дамуын қаржыландырудағы қиындықтар туралы айту қажет. Көптеген жобалар үшін қажетті қаржылық ресурстарды табу қиын. Мемлекеттік бюджеттер шектеулі, ал жекелеген инвесторлардың қызығушылығы да әрқашан жеткілікті болмайды. Бұдан бөлек, көптеген елдерде тұрақты даму стандарттары мен саясаттары жеткіліксіз, бұл қаржылық қолдауды қиындатады. Экономикалық дағдарыстар мен саяси тұрақсыздық жағдайында инвестиция тарту мәселесі тіпті күрделене түседі. Қазіргі уақытта көптеген мемлекеттер туризмді қайта қалпына келтіру стратегияларын әзірлеуде, бірақ бұл стратегиялардың тиімділігі үшін қажетті ресурстар мен қаржыландыру көздерін табу – басты мәселе. Алайда, бұл қиындықтарға қарамастан, туризм индустриясының тұрақты дамуына инвестициялау мүмкіндіктері де бар. Біріншіден, экологиялық туризмге деген сұраныс артып келеді. Адамдар табиғатпен тығыз байланыста болуға және экологиялық таза нысандарды таңдауға бейім. Бұл бағытта инвестиция тарту жаңа бизнес мүмкіндіктерін ашады, сонымен қатар табиғатты қорғауға көмектеседі. Екіншіден, инновациялық технологиялар мен цифрлық шешімдер туризмді дамытуда маңызды рөл атқарады. Цифрландыру процесі туристік қызметтердің сапасын арттыруға, ресурстарды тиімді пайдалануға мүмкіндік береді. Мысалы, мобильді қосымшалар мен онлайн платформалар арқылы туристерге қажетті ақпараттарды жылдам алу мүмкіндігі қамтамасыз етіледі. Сондай-ақ, халықаралық ынтымақтастық туризм индустриясының тұрақты дамуына оң әсерін тигізуі мүмкін [3]. Халықаралық ұйымдар мен мемлекеттер арасында бірлескен жобаларды жүзеге асыру, гранттар мен қаржылық қолдаулар алу арқылы инвестиция тарту мүмкіндігі артады. Мұндай ынтымақтастық жаңа нарықтарды игеруге және тұрақты даму стратегияларын енгізуге көмектеседі. Жергілікті қауымдастықтардың қатысуы да маңызды. Туризм жобаларына жергілікті тұрғындарды тарту олардың әлеуметтік-экономикалық әл-ауқатын арттыруға, жергілікті мәдениетті насихаттауға мүмкіндік береді. Бұл тұрғыда әлеуметтік кәсіпкерлік маңызды рөл атқарады, өйткені жергілікті халықтың қажеттіліктері мен

мүдделерін ескере отырып, жобаларды дамыту тиімдірек болады. Туризм индустриясының тұрақты дамуын қаржыландыру жолдары кешенді түрде қарастырылып, әртүрлі тараптардың белсенді қатысуымен жүзеге асырылуы тиіс. Туризм индустриясының тұрақты дамуын қаржыландыруда бірнеше маңызды мүмкіндіктер бар:

1. Экологиялық туризмнің дамуы

Экотуризм жобалары: Табиғатты қорғау және жергілікті экожүйелерді сақтау мақсатында экологиялық туризмді дамыту.

Табиғи ресурстарды ұтымды пайдалану: Жергілікті табиғи ресурстарды пайдалану арқылы қаржылық кірістерді арттыру.

2. Жергілікті қауымдастықтардың қатысуы

Кәсіпкерлікті дамыту: Жергілікті халыққа арналған туризм саласындағы кәсіпкерлік бастамаларды қолдау.

Культуралық тәжірибелер: Жергілікті мәдениет пен дәстүрлерді насихаттай отырып, туризмді дамыту.

3. Инновациялық технологиялар

Цифрлық платформалар: Онлайн қызметтер мен мобильді қосымшаларды енгізу арқылы туристік тәжірибені жақсарту.

Big Data және аналитика: Туристік мәліметтерді талдау арқылы нарық трендтерін болжау.

4. Халықаралық ынтымақтастық

Кросс-шекаралық жобалар: Түрлі елдер арасында бірлескен туристік жобаларды іске асыру.

Гранттар мен қаржыландыру: Халықаралық ұйымдардан қаржылық қолдау алу.

5. Білім беру және зерттеулер

Білім беру бағдарламалары: Туризм саласында кадрларды даярлауға бағытталған бағдарламаларды дамыту.

Зерттеу жобалары: Туризмнің әлеуметтік, экономикалық және экологиялық әсерлерін зерттеу.

6. Жасыл технологияларға инвестициялар

Жанартылатын энергия: Туристік нысандарды энергия тиімділігі жоғары жүйелермен қамтамасыз ету.

Экологиялық стандарттар: Туризмді дамытудың экологиялық стандарттарын енгізу.

Туризм индустриясының тұрақты дамуын қаржыландыру мүмкіндіктері кешенді түрде жүзеге асырылып, барлық мүдделі тараптардың қатысуын талап етеді. Бұл саладағы әлеуетті тиімді пайдалануға мүмкіндік береді [4].

Қазақстанның туризм статистикасы әртүрлі аспектілерді қамтиды. 2022 жылы елімізге 6 миллионнан астам турист келген, ал ішкі туристер саны 4 миллионнан асқан. Туризмнің негізгі бағыттары Алматы, Астана және Шымкент сияқты қалалар. Табыс жағынан, туризм саласы жылына шамамен 1 миллиард доллар әкеледі. Сонымен қатар, экологиялық және мәдени туризмнің дамуы байқалуда.

Сөз соңында айтарым, туризм индустриясының тұрақты дамуын қаржыландыру – бұл экономикалық өсуді, экологиялық теңгерімді және әлеуметтік жауапкершілікті қамтамасыз ету үшін маңызды бағыт. Мемлекеттік, халықаралық, жеке сектор мен жергілікті қауымдастықтардың бірігіп әрекет етуі арқылы қаржыландыру механизмдерін тиімді пайдалану арқылы көптеген мүмкіндіктер туындайды. Экологиялық туризм, инновациялық технологиялар, білім беру мен зерттеулер, сондай-ақ жасыл инвестициялар саланың тұрақты дамуын қамтамасыз ету үшін кілттік рөл атқарады. Бұл шаралар тек қаржылық тұрақтылықты арттыруға емес, сонымен қатар туристік тәжірибені жақсартуға, жергілікті халықтың әлауқатын көтеруге және табиғи ресурстарды сақтау мақсатында экологиялық жауапкершілікті арттыруға мүмкіндік береді. Сондықтан, туризм индустриясының тұрақты дамуын қаржыландыру – тек экономикалық міндет емес, сонымен қатар экологиялық және әлеуметтік теңдікті сақтау үшін қажетті стратегиялық қадам. Туризм индустриясының тұрақты дамуын

қаржыландыру мен инвестициялау – бұл қиын әрі жауапты процесс. Дегенмен, экологиялық, әлеуметтік және экономикалық мүмкіндіктерді тиімді пайдалану арқылы тұрақты даму жолында үлкен жетістіктерге жетуге болады. Көптеген елдер мен ұйымдар осы бағытта жұмыс жасап, болашақта тұрақты туризмді дамыту үшін қажет ресурстар мен шешімдерді табуға күш салуда. Жергілікті қауымдастықтардың қатысуы мен әлеуметтік кәсіпкерліктің рөлі де маңызды. Тек барлық мүдделі тараптардың бірлескен әрекеті ғана туризм саласының тұрақтылығын қамтамасыз ете алады. Бұл саладағы инвестициялар мен қаржыландыру механизмдерін тиімді пайдалану арқылы экономикалық, әлеуметтік және экологиялық аспектілердің үйлесімділігін қамтамасыз ету – болашақтың негізі. Тұрақты туризмді дамыту – бұл тек экономикалық міндет емес, сонымен қатар әлемді қорғау мен адамзаттың әл-ауқатын арттыруға бағытталған жауапкершілік.

Пайдаланған әдебиеттер тізімі

1. Бурдиев, Т. Туризм және тұрақты даму: теория және практика. Алматы: Қазақ университеті 2020 ж.
2. Досмұхамбетов, А. Экологиялық туризм: негіздері мен тәжірибесі. Астана: Экономика 2019 ж.
3. Жұмабаев, М. Туризм индустриясының даму стратегиялары. Алматы: Ғылым 2021 ж.
4. Глазунова, Н. Инвестициялар және туризм: экономикадағы жаңа трендтер. Санкт-Петербург: Бизнес-класс 2022 ж.
5. Каппус, И. Тұрақты туризм: әлемдік тәжірибе. Мәскеу: Экоинформ 2018 ж.
6. Глазунова, Н. Инвестициялар және туризм: экономикадағы жаңа трендтер. Санкт-Петербург: Бизнес-класс 2022 ж.